

Auswärtiges Amt

IRCEF

Interreligious & Civil Environmental
Forum of Eastern Europe

Katholische
Sozialwissenschaftliche Zentralstelle

Tolerance at the European frontiers – the dimension of Ukraine

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України» (4-6 жовтня 2018 р., м. Ужгород)

Робочі мови конференції: українська, німецька, англійська, російська.

4 жовтня 2018 року (четвер) – Перший день конференції	
9:30 – 10:00	Реєстрація учасниць та учасників конференції. <i>Вітальна кава.</i>
10:00 – 11:30	<p>Вступне пленарне засідання – Толерантність на кордонах Європи: вимір для України Модераторка пленарного засідання: <i>проф. Мирослава Лендьел, проректор з науково-педагогічної роботи УжНУ, доктор політичних наук</i></p> <p>Вітальне слово:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проф. Мирослава Лендьел, проректор з науково-педагогічної роботи УжНУ, доктор політичних наук; – п. Йосип Борто, перший заступник голови Закарпатської обласної ради. <p>Виступи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення та завдання проекту «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України», к.с-г.н, Бокотей Олександр, Інститут еколого-релігійних студій УжНУ; 2. Толерантність як ключ до формування миру в суспільстві – проф. Маркус Фогт, кафедра християнської соціальної етики факультету католицької теології Університет Людвіга-Максиміліана в Мюнхені (Німеччина). <p>Необхідні штрихи для формування толерантності: німецький досвід – д-р. Йоахім Клозе, Фонда Конрада Аденауера Саксонії, регіональний представник Фонду Конрада Аденауера в Саксонії (Німеччина).</p>
	Питання і загальне обговорення.

11:30 – 12:00	<i>Перерва на каву</i>
<p data-bbox="159 164 461 196">12:00 – 13:30</p> <p data-bbox="159 244 461 395">Місце проведення: Зал Вченої ради УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3</p>	<p data-bbox="499 164 1648 196">Перша панель – Теоретичні аспекти вивчення толерантності у сучасній науці</p> <p data-bbox="499 204 2101 276">Модератор панелі: <i>проф. Микола Вегеш, завідувач кафедри політології і державного управління УжНУ, доктор історичних наук</i></p> <p data-bbox="499 323 645 355">Виступи:</p> <ol data-bbox="499 363 2101 1098" style="list-style-type: none"> 1. Толерантність як необхідна умова демократії – Арнд Кюпперс, Католицький центральний інститут соціальних наук (Німеччина); 2. Еволюція концепту толерантності у світовій науковій думці – Вегеш Ігор Миколайович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine) 3. Миротворення vs конфліктологія конфігурація світогляду толерантності – Лепський Максим Анатолійович, доктор філософських наук, професор кафедри соціології Запорізького національного університету, декан факультету соціології та управління (Ukraine) 4. Простір транзитивної толерантності – Петренко-Лисак Алла Олександрівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри галузевої соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Ukraine) 5. Декларація принципів толерантності і проблеми її імплементації – Губань Радим Васильович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри правознавства Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (Ukraine) 6. Толерантність як чинник подолання схизмогенетичних тенденцій в Україні – Додонов Роман Олександрович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка (Ukraine) 7. Толерантність як принцип функціонування політичних традицій – Кальцева Світлана Іванівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології Запорізького національного університету та Мірошниченко Галина Олександрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри соціальної філософії та управління Запорізького національного університету (Ukraine) <p data-bbox="499 1106 981 1137">Питання і загальне обговорення.</p>
13:30 – 14:30	<i>Обід</i>
<p data-bbox="159 1189 461 1220">14:30 – 16:00</p> <p data-bbox="159 1228 461 1340">Зал Вченої ради УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3</p>	<p data-bbox="499 1189 1608 1220">Друга панель – Проектування простору толерантності: практики взаємодії</p> <p data-bbox="499 1228 1832 1260">Модераторка панелі: <i>Маріанна Колодій, директорка Центру гендерної освіти при УжНУ</i></p> <p data-bbox="499 1308 645 1340">Виступи:</p> <ol data-bbox="499 1348 2101 1449" style="list-style-type: none"> 1. Роль медіа в толерантному суспільстві – Ларс Шеферс, магістр теології, Католицький центральний інститут соціальних наук (Німеччина); 2. Межі толерантності у дискурсі війни – Марутян Рена Рубенівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри

	<p>глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою Національної академії державного управління при Президентіві України (Ukraine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Толерантність як фактор стримування та протидії в умовах гібридної війни – Архіпов Валерій Іванович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і правознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (Ukraine) 4. Роль толерантності ЗМІ у гібридній війні – Чупрій Леонід Васильович, доктор політичних наук, професор кафедри соціології та політології Національного авіаційного університету (Ukraine); 5. Толерантність та мова ворожнечі – Сорока Юлія Георгіївна, доктор соціологічних наук, професор кафедри соціології Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна (Ukraine); 6. Міжкультурна взаємодія в інформаційному просторі у вимірах толерантності – Суська Ольга Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зв'язків з громадськістю Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Ukraine); 7. Особливості вивчення толерантності внутрішньо переміщених осіб – Антонюк Лідія Андріївна, директор ТОВ «Амбрелла Рісьорч» (Ukraine) 8. Специфіка експертних досліджень у вивченні толерантності – Мотузенко Богдан Ігорович, кандидат соціологічних наук, директор Project Bureau Consulting (Ukraine) 9. State and political aspects of education in the context of the creation of civil society – Marcel Martinkovič, Head of the Department of Political Science at Trnava University in Trnava, PhD (Czech Republic) 10. Вибори як чинник толерантності/інтолерантності у перехідних суспільствах (на прикладі електоральних процесів в Україні) – Остапець Юрій Олександрович, доктор політичних наук, декан факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine).
	Питання і загальне обговорення
<p>16:00 – 16:30</p>	<p><i>Перерва на каву</i></p>
<p>16:30 – 18:00 Зал Вченої ради УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3</p>	<p>Третя панель – Толерантність як фактор забезпечення міжетнічного діалогу Модератор панелі: <i>Дмитро Кобринський, координатор програм БГЦ «Кожен може допомогти»</i></p> <p>Виступи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ФРН: новий вимір толерантності – Майор Оксана Андріївна, кандидат політичних наук, викладач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine) 2. Особливості формування середовища толерантності у Закарпатті: історичний вимір – Вегеш Микола Миколайович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine) 3. Толерантність/інтолерантність у політичній культурі словацького суспільства – Ключкович Анатолій Юрійович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine) 4. Толерантність та консервативність: варіації транскордонної співпраці у Гарнавському краї Словаччини –

	<p>Євгеній Гайданка, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine)</p> <p>5. Ромська громада Закарпаття: толерантність чи ігнорування? – Супруненко Олег Валерійович, голова ради ГО «Чистий Берег» (Ukraine)</p> <p>6. Досвід впровадження інтегрованої сертифікатної програми «Ромські студії в УжНУ» – Зан Михайло Петрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine)</p> <p>7. «Казковий дім» в Берегово як діючий простір толерантності – Кобринський Дмитро Юрійович, координатор програм БГЦ «Кожен може допомогти» (Ukraine)</p>
	Питання і загальне обговорення.
18:00	<i>Вечеря. Неформальне спілкування.</i>
20:00	<i>Завершення першого дня конференції.</i>
5 жовтня 2018 року (п'ятниця) – Другий день конференції	
9:30 – 10:00	Реєстрація учасниць та учасників конференції.
10.00 – 10.10	Вітальне слово Єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Владика Мілана Шашіка
10:10 – 11:30 Місце проведення: Резиденція Мукачівських єпископів МГКС, пл.А.Бачинського 1а, конференцзал	<p>Четверта панель – Толерантність як фактор забезпечення міжкультурного та міжрелігійного діалогів Модератор панелі: Проф. Ігор Туров, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України</p> <p>Виступи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автономія предмету: програма християнського і мирного суспільства чи небезпека для єдності? – проф. Гайнц-Герхард Юстенгофен (Німеччина); 2. Розвиток концепцій толерантності в сучасному ультра-ортодоксальному іудаїзмі – проф. Ігор Туров, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України
	Питання і загальне обговорення.
11:30 – 12:00	<i>Перерва на каву</i>
12:00 – 13:30 Місце проведення: Резиденція Мукачівських	<p>Продовження четвертої панелі – Толерантність як фактор забезпечення міжкультурного та міжрелігійного діалогів Модератор панелі: Проф. Ігор Туров, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України</p>

<p>єпископів МГКЄ, пл.А.Бачинського 1а, конференцзал</p>	<p>Виступи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Міжрелігійний діалог у католицькій перспективі – Михайло Фетько, аспірант кафедри християнської соціальної етики факультету католицької теології Університету Людвіга-Максиміліана в Мюнхені (Німеччина); 4. Толерантність в фокусі трансформації традиційних цінностей сучасного українського суспільства – Настояща Катерина Василівна, докторант кафедри історії та теорії соціології Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка (Ukraine); 5. Толерантність як конвергентний процес сучасного релігійного життя: український контекст – Никитченко Олена Едуардівна, доцент кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури Одеського національного політехнічного університету (Ukraine); 6. Толерантність як стрижень духовно-релігійних виявів української ментальності – Хрипко Світлана Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка (Ukraine); 7. Другий Ватиканський Собор як виразник доктрини толерантності Католицької Церкви – Шепетяк Олег Михайлович, доктор філософських наук, професор кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка (Ukraine); 8. Світоглядна установка на мир як основа толерантності – Буркало Валентин Васильович, кандидат філософських наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ukraine); 9. Толерантність у контексті порозуміння українців щодо Донбасу – Васютинський Вадим Олександрович, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (Ukraine). <p>Питання і загальне обговорення.</p>
<p>13:30 – 14:30</p>	<p>Обід</p>
<p>14:30 – 16:00 Резиденція Мукачівських єпископів МГКЄ, пл.А.Бачинського 1а, конференцзал</p>	<p>П'ята панель – Міждисциплінарне вивчення феномену толерантності Модераторка панелі: <i>Валерія Жовтянська, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології</i></p> <p>Виступи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив соціальних норм на толерантність особистості – Жовтянська Валерія Вікторівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України (Ukraine) 2. Організаційно-професійні чинники розвитку толерантності педагогічних працівників – Терещенко Кіра Володимирівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України (Ukraine) 3. Толерантність педагогічних працівників: зв'язок з типами та силою організаційної культури закладів освіти – Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор,

	<p>заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України (Ukraine)</p> <p>4. Методики для вивчення толерантності як системної характеристики особистості – Колодій Маріанна Михайлівна, директор Центру гендерної освіти при Ужгородському національному університеті (Ukraine)</p> <p>5. Психологічні методи формування толерантності у гендерній взаємодії – Ткалич Маріанна Григорівна, доктор психологічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України (Ukraine)</p> <p>6. Любов як основа толерантності та емпатійності людських стосунків – Максименко Сергій Дмитрович, Академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України (Ukraine).</p> <p>7. Методи та прийоми розвитку толерантності фахівців психологічної та соціальної сфери до представників ЛГБТ-спільноти – Марина Діденко, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, старший викладач кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП (Ukraine)</p>
	Питання і загальне обговорення.
16:00 – 16:30	<i>Перерва на каву</i>
16:30 – 17:30	<i>Підведення підсумків роботи конференції</i> (модератор проф. Маркус Фогт) Обговорення майбутніх форматів співпраці та можливостей обміну досвідом.
17:30	<i>Вечеря</i>
20:00	<i>Завершення другого дня конференції</i>
6 жовтня 2018 року (субота) – Третій день конференції	
8:00	<i>Сніданок</i>
9:00	Екскурсія до Ужгородського замку та Скансену.
12:00	Відправлення з Ужгорода.
13:00	Екскурсія до Мукачівського замку.
15:00	<i>Обід</i>
16:00	Екскурсія до замку Шенборна.
18:00	Дегустація вин (Середнє). <i>Вечеря.</i>
20:00	<i>Завершення третього дня конференції.</i>